

ישבעו וירתענגו

גליון פי'

מכון לשם מצוה lshemmitsva@gmail.com

לרפואת שרה שלאמצי בת מירל גאלה בתוך שאר חולי ישראל

פרשת משפטים

כתבים של מו"ר בעל הסולם זצוק"ל התקבל באדיבות מרכז מורשת בעל הסולם www.orhasulam.org

תלמוד הזוהר הקדוש

הקב"ה יקיים מצוות השבת אבידה עם משה רבינו ע"ה

[הסולם משפטים אות שע"ב] אמר המאור הקדוש, היינו ר' שמעון, למשה רבינו, הקב"ה עתיד להחזיר לך אבידה שאבדת מחמת הערב רב, וזו היא הכלה שלך, כי משה הוא בעלה דמטרניתא. כי בזמן שהערב רב עשו את העגל, נפלה הכלה שלך, וזהו שכתוב וישלך מידי את הלוחות.

ונאמר בך לך רד. שם רומז ירידה שלך בגלות הרביעית. "לך" פירושו כמו לך לך מארצך, דהיינו לגלות. כאן בשם "משה", יש "ש" שבה ג' קוין, בסוד הן כל אלה יפעל קל פעמים שלש עם גבר. כאן ג' קוין של ה"ש" נרמז לך, לך ג' פעמים בגלות, ובגלות הרביעי רד, בשביל בת יחידה שלך, שהיא כלה שלך, שנפלה. וזהו שכתוב בגלות רביעית נפלה לא תוסיף קום. ומיד שאתה תרד בשבילה, תקום עמך. כי לא תוסיף קום מעצמה, אלא ע"י בעלה, שהוא משה. וזהו הוא השבת אבידה שלך.

שלא לחנם נגלה לך התורה יותר מכל ישראל, ועלתה אליך כהמים של הבאר שעלו אליך, ולא אל האבות, ולא לשום אדם. כי הבאר מכרת אדוני. ותורה זו נאמר עלי' ומשם בארה היא הבאר וגו'. הבאר היא מלאה, ומימי אינם יוצאים לחוץ. והיא באר מים של התורה, שהתורה נקראת מים, שהוציאה כל המים, דהיינו כל התורה, וכל המים שבעולם נכנסים בה ומימי אינם יוצאים לחוץ, אלא הם מכונסים בתוכה.

והיא באר שאפי' כל בני העולם ישאבו ממנה מים, ואפי' כל ענני העולם, לא יחסרו מנה אפי' כחוט השערה. משום שהבאר הזו אין לה סוף, והיא יותר עמוקה מן התורה, שכתוב בה, ורחבה מני ים. ומי ששואב מים ב"כד" שלה, של הבאר, דהיינו כ"ד ספרי הקדש, הוא בולע כל החכמות שבעולם, כל שכן הבאר עצמו.

וכן עתיד הקב"ה להשיב לך הגזילה שלך, שהוא המטה, שנאמר בו ויגזול את החנית מיד המצרי, שעליך נאמר איש מצרי. ובגלות שלך ובגלגול שלך, שיש בכל דור התפשטות של משה, יפריש לך ערי מקלט וכו'.

תלמוד עשר ספירות

(ח"ג פרק א' סעיף ד') וענין התעבות האור הזה הוא, כי הלא הרואה אור גדול מאוד, לא יוכל לסובלו, אם לא על ידי הרחקה, או על ידי מסך, או על ידי שתיהן. והנה הכתר שבאצילות, מאיר בו האין סוף בלתי שום מסך ושום הרחקה כלל. לכן נקרא הכתר אין סוף. וחכמה, מקבל על ידי הכתר. אך בינה, קבלה אור האין סוף ע"י הרחקה, כי עתה האין סוף רחוק ממנה ויכולה לקבלו. והזעיר אנפין, אינו מקבל האור כי אם דרך חלון ונקב צר, אשר בתוך החלון שהוא עובר עצמות האור בלתי מסך כלל, אלא שאין דרך רחב רק צר מאוד, אבל הוא קרוב, כי מן הבינה אל הזעיר אנפין אינו רחוק. אבל נוקבא דזעיר אנפין נמשך לה האור דרך נקב וחלון, כמו הזעיר אנפין, אך שהוא בהרחקה.

פירוש נהירו דקיק

וענין התעבות האור: כבר נתבאר הרבה פעמים, שבהכרח יש עביות באור יותר ממה שיש במאציל העליון. כי אם לא הי' שום עביות בהאור, אז לא הי' נחשב לאור, אלא למאציל בעצמו, כי במה יצא ממאציל לחוץ עד להקרא בשם אור, אלא ע"י העביות שמתגלה בהתפשטות האור מתוך המאציל. אבל גם גוף ענין ההתפשטות היא זאת, כי התפשטות פירושו שהאור מתגלה במקום חדש. דהיינו בכלי חדשה, דהיינו שנתחדשה מדרגה שרצה לקבל האור, וטבע האור להתגלות בכל מקום שמזדמן רצון לקבלו, בסוד יהיב חכמה לחכימין. ומזה תדע שהאור כאשר עדיין היא בתוך המאציל, דהיינו עוד בעולם אין סוף, הנה אין שם שום עביות, כי העביות פירושו "רצון לקבל", כי מחמת שזה הרצון לקבל היא שינוי צורה מצורת המאציל, כי המאציל העליון יתברך אין לו ח"ו רצון לקבל, לכן זה הרצון לקבל נבחן לצורה חדשה במציאות, ומחמת התחדשות הזאת נבחן לעביות. והנה זה העביות לא מתגלה בכתר של ספירות דאור ישר, כי כתר בכל מקום שהוא אינו אלא השראת המאציל על המדרגה. ולכן העביות מתחלת רק בכלי דחכמה דאור ישר, ושם היא בחינה א' דעביות, ומשם מתפשט ומתעבה האור גם לתוך כלי דבינה דאור ישר, ושם היא כבר בחינה ב' דעביות, ומשם מתפשט ומתעבה האור גם לתוך כלי דתפארת דאור ישר המכונה זעיר אנפין, ושם היא בחינה ג' דעביות, ומשם מתפשט ומתעבה האור גם לתוך כלי דמלכות דאור ישר, ושם היא בחינה ד' דעביות, וזכור זה, שהוא מפתח גדול להבין כל חכמת הקבלה.

אמנם האר"י ז"ל רוצה לפרש שהכלים והעביות מתחילים רק בבינה, ולכן בינה נבחן לכלי ראשון, ותפארת שהיא זעיר אנפין נבחן לכלי שני, ומלכות לכלי שלישי. ולפיכך אומר שהעביות היא ענין ההרחקה, וזה ההרחקה יש רק בבינה. אבל אחר שכבר נעשה כלי, אז אפי' אם מקבלים שוב את האור העליון, לא מתבטל שם כלי משם לעולם. ולכן אע"ג שבחינת תפארת שהיא ז"א, אינו בהרחקה אלא בקרוב עם האור העליון, אבל כבר ניכר בה ענין העביות והכלי, כי נתרשם כבר הכלי ע"י כלי דבינה, ושוב אינו בטל ממנו לעולם.

וענין ההרחקה היא סוד גדול, כי האור כל זמן שעדיין מאיר בתוך הכלי, אז לא ניכר כלל הכלי לדבר בפני עצמו, ועדיין האור והכלי משתמשין בערבוביא, המכונה אור וכלי מעורבין כאחד, ולכן רק כאשר האור יתרחק מתוך הכלי, אז ישאר הכלי ריקן, ואז ניכר הכלי לצורה של רצון לקבל, ולעביות, ולכלי. ובזה תבין שלא בכתר ולא בחכמה יש הרחקה, כי כתר הלא היא השארת המאציל על המדרגה כנ"ל, וחכמה היא קבלת האור לתוך הכלי, ולכן האור ממלא את הכלי, והכלי אינו ניכר כלל, ולפיכך לא נבחן שם שום עביות. אבל בינה שהיא ענין דחיית האור מתוך הכלי, כי זהו סוד הבינה בכל מקום בסוד כי חפץ חסד הוא, דהיינו שכלי דבינה אינו רוצה ואינו מסכים לקבלת האור העליון, אלא רוצה דביקות עם המאציל, ולהשפיע חסדים לאחרים, ולהביא נחת רוח ליוצרו. הנה בזה שאינו רוצה לקבל החכמה, החכמה מסתלקת ממנו, כי אין שום ענין של כפי' שייך להיות ברוחניים. וזהו סוד ההרחקה בבינה, כי ע"י החפץ חסד שלה, מתרחק האור ממנה.

אבל כנודע דכלי התפארת החזיר אור החכמה אל המדרגה, ולפיכך נבחן שבטל ההרחקה, ושוב נתקרב הרחוק. אמנם כנ"ל אחר שפעם אחת נתרחה האור מן הכלי, אז נעשה הכלי לכלי, ושוב אע"ג שהאור ממלא אותו, אין הכלי בטל, כי כבר נתרשם היטב בעת שהיתה ריקן.

אמנם התפארת לא החזיר אלא הארת החכמה, ולא עצם אור החכמה, ולפיכך נקרא בשם "זעיר אנפין" שפירושו "פנים קטן", המורה על שאור החכמה שנקרא "אור הפנים" בסוד הכתוב חכמת אדם תאיר פניו, הנה רק שיעור קטן ממנו מאיר בכלי דתפארת. וגם מטעם זה נבחן לנקב וחלון, דהיינו שאור החכמה מתצמצם ליכנס לתוך נקב וחלון לבד, שלכך נבחן להארה לבד, אבל עצם אור החכמה אינו מאיר בו. ונקב מורה על קטנות דתפארת, וחלון על גדלות דתפארת. כי גם בגדלות עדיין תפארת הוא, ולא יאיר אור החכמה בתפארת לעולם. כי גם בעת שתפארת עולה להלביש על מדרגת חכמה, עדיין אינו מקבל אלא מתפארת דחכמה, והבן זה היטב.

ולעולם כלי דמלכות פעל יותר קירוב, כי התפארת לא החזיר אלא הארת החכמה, אבל לא עצם אור החכמה. משא"כ כלי דמלכות החזיר כל האור החכמה, ועכ"ז אומר האר"י ז"ל כאן שכלי דמלכות יש שבה הרחקה, אמנם זהו רק מכח הצמצום שנעשה בה, והמסך שנפרס עלי' הדוחה את האור העליון, ולכן גם המלכות נחשב להרחקה.

ועתה נבוא לפרש כל דברי האר"י ז"ל הנ"ל:

וענין התעבות האור הזה הוא, [שמתפשט האור בדרך המדרגה, מכלי לכלי, שבדרך זה מתגלה יותר ויותר הרצון לקבל שבו, שהיא סוד העביות של האור] כי הלא הרואה אור גדול מאוד, לא יוכל לסובלו, [אומר כאן שענין העשר ספירות היא כדי שיוכלו התחתונים לקבל האור אין סוף, כי בלא התלבשות בתוך הספירות, אלא שישאר באורו האין סופי, אי אפשר לתחתונים לקבלו, כי לית מחשבה תפיסא בי' כלל, והבן] אם לא על ידי הרחקה, [שנעשה בבינה] או על ידי מסך [שנעשה במלכות], או על ידי שתיהן. והנה הכתר שבאצילות, מאיר בו האין סוף בלתי שום מסך ושום הרחקה כלל. [כי היא סוד השראת אור האין סוף על המדרגה] לכן נקרא הכתר אין סוף. וחכמה, מקבל על ידי הכתר. [שאף שיש לו רצון לקבל, אינו פועל עביות, כי הרצון לקבל הזה נברא יש מאין ע"י המאציל, בבחינת בטל רצונך מפני רצונו, כי חכמה היא לעולם סוד הביטול, והבן] אך בינה, קבלה אור האין סוף ע"י הרחקה, [כי בזה שחפץ חסד הוא, ולא חפץ חכמה היא, לכן מרחיקה ממנה אור החכמה, כי רוצה רק דביקות, ולא אורות] כי עתה האין סוף רחוק ממנה ויכולה לקבלו. [ע"י שהרחיקה אור החכמה, שזהו ע"י שהטביע בעצמה רצון להשפיע, א"כ יכולה מעתה לקבל אור הכתר, שהיא סוד ההשפעה] והזעיר אנפין, אינו מקבל האור כי אם דרך חלון ונקב צר, [דהיינו מעט הארת חכמה] אשר בתוך החלון ההוא עובר עצמות האור בלתי מסך כלל, [כי מסך יש רק במלכות] אלא שאין דרך רחב [כמו מלכות מטרם הצמצום שהיתה מקבל בעולם אין סוף כל האור החכמה] רק צר מאוד, אבל הוא קרוב, [כי חזר התפארת לקבל הארת החכמה] כי מן הבינה אל הזעיר אנפין אינו רחוק. [כי התפשטות הזאת לירד מכלי דבינה לכלי דתפארת, רק פתח את הרצון לקבל של המדרגה, שסוד הרצון לקבל ממשכת חכמה, לכן נבחתת לקרובה אל החכמה] אבל נוקבא דזעיר אנפין [שהיא סוד המלכות שנצטמצמה] נמשך לה האור דרך נקב וחלון, כמו הזעיר אנפין, [לכאורה מדבר לאחר צמצום ב' לבד, כי טרם צמצום ב', דהיינו בג' פרצופים הראשונים דא"ק הלא קיבלה המלכות ע"י המסך, כל האור החכמה, אלא אחר צמצום ב', לא יארע גדלות אלא ע"י העלאת מ"ן, שהיא סוד בקשת התפארת להארת החכמה, ולכן לא יקבל לעולם אלא הארת חכמה, ולא אור החכמה, והבן] אך שהוא בהרחקה. [מטעם המסך שנפרס עלי']